

प्रश्नों के उत्तर

वर्णमाला :

- IV. 2) ब्यंजन (33) तैंतीस हैं ।
V. 1) c 2) a 3) d 4) b 5) e

शब्द और चित्र :

अ - आ

- I. 2) आठ, आम, आदमी
II. 2) अखबार 3) अजगर 4) आम 5) आम
6) आदमी
III. 2) Mango 3) Python
IV. 2) आठ 3) आदमी
V. 2) अनार 3) अखबार 4) आदमी 5) आम 6) आठ
VI. 1) c 2) d 3) a 4) e 5) f 6) b
VII. 2) अखबार 3) आदमी 4) आम 5) अनार
2) अजगर
VIII. 2) Newspaper 3) Eight 4) Python
5) Mango 6) Pomegranate

इ - ई

- I. 2) ईंठी, ईश्वर, ईंट
II. 2) इमली 3) ईश्वर
III. 2) Goddess 3) spear
IV. 2) ईश्वर 3) इलायची
V. 1) इमली 2) इलायची 3) ईश्वर
VI. 1) f 2) c 3) d 4) e 5) b 6) a
VII. 2) इमली 3) ईंट
VIII. 2) Cardamom 3) goddess

उ - ऊ

- I. 2) ऊन, ऊरु, ऊँट
II. 2) उटज 3) उपवन
III. 2) Wool 3) Hut
IV. 2) ऊँट 3) ऊरु
V. 2) उपवन 3) उटज
VI. 1) e 2) f 3) a 4) c 5) b 6) d
VII. 2) ऊन 3) उदर
VIII. 2) Thigh 3) Camel

ऋ - ए

- I. 2) एक, एकतारा, एड़ी
II. 2) ऋषभ 3) एकतारा
III. 2) Saint 3) One
IV. 2) ऋषभ 3) ऋक्ष
V. 2) ऋषभ 3) एकतारा
VI. 1) e 2) d 3) a 4) f 5) c 6) b
VII. 2) ऋषभ 3) एड़ी
VIII. 2) One 3) Saint

ऐ - ओ

- I. 2) ओँठ, ओस, ओसर
II. 2) ओसर 3) ऐरावत
III. 2) Old woman 3) Calf
IV. 2) ऐनक 3) ऐरावत
V. 2) ओसर 3) ऐरावत
VI. 1) e 2) d 3) f 4) b 5) a 6) c
VII. 2) ओँठ 3) ओसर
VIII. 2) Spectales 3) White elephant

औ - अं

- I. 2) अंकुर, अंगा, अँगूठा
II. 2) औरत 3) औषध 4) अँगूठा 5) अंकुर 6) अंगा
III. 2) Woman 3) Thumb
IV. 2) औषध 3) अंकुर
V. 2) औरत 3) औषध 4) अंकुर 5) अँगूठा
VI. 1) d 2) f 3) e 4) b 5) a 6) c
VII. 2) अंकुर 3) अँगूठा
VIII. 2) Medicine 3) Tools

अः.....

- II. 1) हः हः हः हः
III. 1) c 2) a 3) b
IV. अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ ओ औ
अं अः
V. 1) ✓ 2) × 3) ✓ 4) × 5) ✓ 6) ×
7) × 8) ✓ 9) ×

क - ख

- I. 2) खग, खत, खरगोश
 II. 2) खरगोश 3) कलम 4) कलुआ
 III. 2) Rabbit 3) Letter
 IV. 2) करवत 3) खग
 V. 2) कलुआ 3) करवत 4) खरगोश
 VI. 1) d 2) f 3) e 4) a 5) c 6) b
 VII. 2) खग 3) कलुआ
 VIII. 2) Rabbit 3) Pen

ग - घ

- I. 2) घर, घोड़ा, घड़ियाल
 II. 2) गधा 3) घोड़ा 4) घड़ियाल
 III. 2) Donkey 3) Horse
 IV. 2) घड़ियाल 3) घर
 V. 2) घड़ियाल
 VI. 1) e 2) d 3) a 4) f 5) c 6) b
 VII. 2) घोड़ा 3) घड़ियाल
 VIII. 2) Fort 3) Donkey

ङ - च

- II. 2) चरण 3) चक्र
 III. 2) Sparrow
 IV. 2) चटक
 V. 2) चटक 3) चरण
 VI. 1) d 2) a 3) c 4) b
 VII. 2) चटक
 VIII. 2) Nga

छ - ज

- I. 2) जलक, जवान, जहाज
 II. 2) छड़ी 3) छतरी 4) झलक 5) जवान 6) जहाज
 III. 2) Soldier 3) Ship
 IV. 2) छड़ी 3) छतरी
 V. 2) छतरी 3) जलक 4) जवान 5) जहाज
 VI. 1) f 2) d 3) a 4) e 5) c 6) b
 VII. 2) छकड़ा 3) छतरी
 VIII. 2) Soldier 3) Ship

झ - ञ

- I. 2) झष, झरोखा
 II. 2) झष 3) झरोखा
 III. 2) Fish
 IV. 2) झरोखा
 V. 2) झष 3) झरोखा 4) झंड़ा
 VI. 1) c 2) a 3) d 4) b
 VII. 2) झष 3) झरोखा
 VIII. 2) Flag 3) Nja

ट - ठ

- I. 2) ठट्टी, ठटेरा, ठेला
 II. 2) टमकी 3) ठट्टी 4) ठटेरा
 III. 2) Rupee coin 3) Trolley
 IV. 2) ठटेरा 3) ठट्टी
 V. 2) टमाटर 3) ठटेरा 4) ठट्टी
 VI. 1) f 2) e 3) d 4) c 5) b 6) a
 VII. 2) ठेला 3) ठटेरा
 VIII. 2) Small drum 3) Rupee coin

ड - ढ

- I. 2) ढप, ढक्कन, ढहरी
 II. 2) डगर 3) ढक्कन 4) ढहरी
 III. 2) Path 3) Big pot
 IV. 2) ढप 3) डमरू
 V. 2) डगर 3) ढक्कन 4) ढहरी
 VI. 1) d 2) f 3) e 4) c 5) a 6) b
 VII. 2) डमरू 3) डगर
 VIII. 2) Lid 3) Big pot

ण - त

- I. 2) तरबूज, तलवार
 II. 2) तरबूज 3) तलवार
 III. 2) Watermelon
 IV. 2) तलवार
 V. 2) तरबूज 3) तलवार
 VI. 1) d 2) a 3) b 4) c
 VII. 2) तलवार
 VIII. 2) Watermelon

थ - द

- I. 2) दरख्त, दर्जी, दवात
 II. 2) दरख्त 3) दर्जी 4) दवात
 III. 2) Pillar 3) Bag
 IV. 2) दर्जी 3) दरख्त
 V. 2) दवात 3) थैली
 VI. 1) c 2) b 3) a 4) f 5) d 6) e
 VII. 2) दर्जी 3) दवात
 VIII. 2) Bag 3) Pillar

ध - न

- I. 2) नयन, नर्तकी, नमक
 II. 2) धनुष 3) नयन 4) नर्तकी 5) नमक
 III. 2) Dancer 3) Eye
 IV. 2) धनुष 3) धरणी
 V. 2) धनुष 3) नयन 4) नर्तकी 5) नमक
 VI. 1) c 2) e 3) a 4) f 5) d 6) b
 VII. 2) नर्तकी 3) नमक
 VIII. 2) Bow 3) Wealth

पढ़ो और लिखो

- I. क ख ग ड च छ ज झ ञ
 ट ठ ड ढ ण त थ द ध न
 II. क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ
 ट ठ ड ढ ण त थ द ध न
 III. 1) × 2) ✓ 3) × 4) ✓
 5) × 6) ✓ 7) × 8) ✓

प - फ

- I. 2) फरसा, फूल, फणी
 II. 2) पलक 3) फरसा 4) फणी
 III. 2) Snake 3) Flower
 IV. 2) पलक 3) फरसा
 V. 2) पलक 3) फरसा
 VI. 1) d 2) a 3) f 4) b 5) e 6) c
 VII. 2) फूल 3) फरसा
 VIII. 2) Mountain 3) Letter

ब - भ

- I. 2) भगत, भवन, भट
 II. 2) बढई 3) बदरा 4) भगत 5) भवन
 III. 2) Carpenter 3) Soldier
 IV. 2) बकरा 3) भगत
 V. 2) बढई 3) बदरा 4) भगत 5) भवन
 VI. 1) d 2) c 3) a 4) f 5) b 6) e
 VII. 2) भगत 3) भवन
 VIII. 2) Cloud 3) Carpenter

म - य

- I. 2) यम, यति, यमल
 II. 2) महल 3) यमल
 III. 2) Sage 3) Twins
 IV. 2) महल 3) मोर
 V. 2) महल 3) यमल
 VI. 1) d 2) f 3) b 4) a 5) e 6) c
 VII. 2) महल 3) मशक
 VIII. 2) Sage 3) Death-god

र - ल

- I. 2) लड़की, लता, लड़ी
 II. 2) लड़की 3) लता
 III. 2) Creeper 3) String
 IV. 2) रवि 3) रजक
 V. 2) लड़की
 VI. 1) f 2) e 3) d 4) b 5) c 6) a
 VII. 2) लता 3) लड़की
 VIII. 2) String 3) washerman

व - श

- I. 2) शेर, शमा, शर
 II. 2) वकील 3) शमा
 III. 2) Forest 3) Lawyer
 IV. 2) शेर 3) शर
 V. 2) वकील
 VI. 1) d 2) e 3) a 4) b 5) f 6) c
 VII. 2) वन 3) वर
 VIII. 2) Candle 3) Lion

ष - स

- I. 2) सड़क, सर, सरजा
 II. 2) षट्कोण 3) षट्कोण 4) सड़क 5) सरजा
 III. 2) Black Bee 3) Hexagon
 IV. 2) सर 3) सरजा
 V. 2) षट्कोण 3) सड़क 4) सरजा
 VI. 1) d 2) a 3) e 4) b 5) f 6) c
 VII. 2) सर 3) सड़क
 VIII. 2) Black Bee 3) Bull

ह - क्ष

- I. 2) क्षयी, क्षत्रिय, क्षपणक
 II. 2) हंसिया 3) क्षत्रिय 4) क्षपणक
 III. 2) Hammer 3) Sickle
 IV. 2) क्षत्रिय 3) क्षपणक
 V. 2) हंसिया 3) क्षत्रिय 4) क्षपणक
 VI. 1) b 2) d 3) f 4) c 5) a 6) e
 VII. 2) हंसिया 3) हल
 VIII. 2) kshatriy 3) Monk

त्र - ज्ञ

- I. 2) ज्ञानी, ज्ञानदा, ज्ञानाकार
 II. 2) त्रयीमुख 3) ज्ञानदा 4) ज्ञानाकार
 III. 2) Saraswathi 3) Trinity
 IV. 2) त्रयंबक 3) ज्ञानाकार
 V. 2) त्रयीमुख 3) ज्ञानदा 4) ज्ञानाकार
 VI. 1) c 2) e 3) a 4) b 5) f 6) d
 VII. 2) ज्ञानदा 3) ज्ञानी
 VIII. 2) Shiva 3) Lord Buddha

प - ज्ञ

- I. 1) फ भ र व ष ह ल
 2) फ ब भ म य र ल व श ष स ह क्ष ल
 II. 1) ✓ 2) × 3) ✓ 4) ✓ 5) ×
 6) × 7) ✓ 8) × 9) ✓ 8) ×

वर्णमाला

स्वर : अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ ओ औ अं अः

व्यंजन : क ख ग घ ङ

ट ठ ड ढ ण

प फ ब भ म्

श ष स ह

संयुक्ताक्षर : क्ष ल ज्ञ श्र

गिनती

- I. दो चार छह आठ दस
 II. 1. एक 1 One
 2. दो 2 Two
 3. तीन 3 Three
 4. चार 4 Four
 5. पाँच 5 Five
 6. छह 6 Six
 7. सात 7 Seven
 8. आठ 8 Eight
 9. नौ 9 Nine
 10. दस 10 Ten

